

## ОСМИСЛЕННЯ ПРОБЛЕМИ ОПТИМІЗМУ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ФІЛОСОФІЇ

Зафіксований у працях зарубіжних філософів недостатній рівень дослідження оптимізму ідентичній ситуації щодо цієї проблеми в українській філософській думці. Автору відоме висвітлення лише деяких аспектів оптимізму українськими філософами як попередніх історичних епох, як і представниками філософської думки сьогодення. Окрім напрацювань сучасного філософа Лепського М. в даній царині, широкого наукового публічного обговорення оптимізму як світоглядної проблеми не було. Хоча не дивлячись на зміну «предметного поля» досліджень українських науковців, незримо в кожному філософському конструкті реальності присутній дух оптимізму чи, навпаки, песимізму. У філософській науці виник дивний гносеологічний парадокс – розглядається нескінченна кількість філософських проблем, генерованих різноаспектністю людського буття, продукується ще більша кількість інтерпретацій кожної із проблем, а сама сутнісна ознака об'єктивності розгляду, така як оптимізм, залишається за лаштунками філософського сприйняття. Подібна ситуація із дослідженням проблеми оптимізму притаманна і іншим гуманітарним наукам. З одного боку, філософія не виконує свою методологічну функцію для гуманітаристики із згаданої проблеми, що тормозить її вирішення на конкретному рівні, в прикладних розробках стосовно людини, з іншого, - недостатньо напрацьований на рівні теоретичних конструктів реальності емпіричний матеріал не дозволяє філософії створювати методологічний ґрунт для подальших напрацювань проблеми оптимістичного світосприйняття як життєствердного принципу, як родової ознаки людини. Соціокультурна сутність людини несе в собі родовий код людини, формою якого і є оптимізм. Вже в питанні способу підключення людини до цього коду і виникає проблема оптимізму. На соціальному рівні оптимізму виступає домінантною формою соціокультурної дії життєдіяльності людини. Індивідуальний рівень людського буття демонструє оптимізм, амплітуда прояву якого коливається від екстремальних його форм, від злетів ентузіазму до депресивних станів та переходу їх в песимізм сприйняття реальності.

Чи може ми в черговий раз зустрічаємось із псевдо-проблемою, подібно тим, що виникають як фантазмагорія відповідної історичної епохи і щезають так і не породивши новий плід філософського знання. Такої думки можна було б припуститись, якби саме життя не демонструвало нам факт оптимізму в міркуваннях, вчинках, способі існування людини.

До філософського осмислення проблеми оптимізму підштовхує сама реальність нашого суспільного стану, де оптимізм проявляється на всіх рівнях. Вільному та недогматичному осмисленню проблеми сприяє зняття ідеологічних та політичних обмежень, а також гносеологічний прорив в систему філософської спадщини української та зарубіжної культури. Тому зафіксовані в науковій літературі окремі аспекти проблеми оптимізму слугують сприятливим ґрунтом для вирішення практичних завдань формування людини XXI ст.

1. Лепський М.А. Взаємозв'язок оптимізму та песимізму: проблема соціальної перспективи. // Автореферат дисертації доктора філософ. наук. Київ – 2006. – 37с.